

Graduate School
for Social Research

**Regulamin szkoły doktorskiej
w ramach Szkoły Nauk Społecznych
Graduate School for Social Research
Polska Akademia Naukⁱ**

obowiązujący od 1 października 2021 roku

I. Przepisy ogólne

§ 1

1. Regulamin szkoły doktorskiej (zwany dalej Regulaminem), zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668, z p. zm.; poniżej ‘ustawa’), określa organizację i tok kształcenia oraz prawa i obowiązki uczestników kształcenia (zwanymi także doktorantami) w szkole doktorskiej działającej w ramach Szkoły Nauk Społecznych/GSSR PAN, w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN (IFiS PAN) jako jednostce wiodącej.
2. Kształcenie doktoranckie jest prowadzone w zakresie dyscyplin naukowych, w których instytuty współtworzące szkołę doktorską – tj. IFiS PAN, Instytut Psychologii PAN i Instytut Studiów Politycznych PAN – mają uprawnienia do nadawania stopnia doktora.
3. Kształcenie doktorantów stwarza warunki do:
 - 1) realizacji programu kształcenia,
 - 2) prowadzenia samodzielnych badań naukowych, w tym także poza jednostką prowadzącą kształcenie,
 - 3) współpracy naukowej w zespołach badawczych, w tym multidyscyplinarnych, interdyscyplinarnych oraz międzynarodowych,
 - 4) przygotowania przez doktoranta publikacji naukowych i publicznych prezentacji wyników badań,
 - 5) przygotowania rozprawy doktorskiej pod opieką promotora lub promotorów, albo promotora i promotora pomocniczego,
 - 6) uczestniczenia w życiu środowiska naukowego w kraju i za granicą.
4. Przyjęcie w poczet doktorantów następuje z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania. Tekst ślubowania określają statuty instytutów współtworzących szkołę doktorską i brzmi: „Ślubuję uroczyście realizować pracę naukową z najwyższą starannością i przestrzegając zasad etycznych, szanować prawa i obyczaje akademickie oraz całym swym postępowaniem dbać o dobre imię instytutu, jego Szkoły i godność stanu akademickiego”. Podpisany przez doktoranta akt ślubowania zostaje złożony w teczce osobowej doktoranta.
5. Na wniosek absolwenta wystawia się zaświadczenie o przebiegu kształcenia i uzyskanie efektów uczenia się na poziomie 8 PRK oraz dyplom potwierdzający uzyskanie stopnia naukowego doktora, zgodnie z odrębnymi przepisami.
6. Na wniosek osoby, która nie ukończyła kształcenia, szkoła wydaje zaświadczenie o przebiegu kształcenia.

§ 2

1. Nabór do szkoły doktorskiej określają *Zasady rekrutacji do szkoły doktorskiej w ramach Szkoły Nauk Społecznych*, zatwierdzone przez Radę Naukową każdego instytutu współtworzącego szkołę doktorską – SNS/GSSR.
2. Nabór do szkoły doktorskiej prowadzi Komisja rekrutacyjna właściwa dla każdego instytutu współtworzącego Szkołę.
3. Komisję rekrutacyjną powołuje dyrektor właściwego instytutu.
4. Komisja rekrutacyjna przekazuje protokół wraz z dokumentacją do sekretariatu Szkoły oraz informuje dyrektora danego instytutu o wynikach rekrutacji.

5. *Zasady rekrutacji* o których mowa w ust. 1 mogą przewidywać dodatkową rekrutację i rozpoczęcie kształcenia w trakcie roku akademickiego, w szczególności na potrzeby przyjęcia do szkoły doktoranta lub doktorantów w ramach realizacji projektu badawczego, lub w przypadku przeniesienia do Szkoły z innej szkoły doktorskiej.

§ 3

1. Rada szkoły doktorskiej jest ciałem doradczym dyrektora szkoły. Rada współdziała w tworzeniu programu kształcenia i kierowaniu szkołą w zakresie naukowym i dydaktycznym, a także tworzy projekt budżetu szkoły.
2. W skład Rady wchodzi dziewięć osób:
 - po dwoje przedstawicieli z instytutów współtworzących szkołę doktorską wskazanych przez dyrektorów macierzystych instytutów, kierując się zasadą zróżnicowania Rady według płci i wieku,
 - przedstawiciel Samorządu doktorantów,
 - dyrektor szkoły i jego zastępca w Jednostce Koordynującej.
3. Do zadań Rady należy w szczególności:
 - opracowywanie i proponowanie zmian *Zasad rekrutacji do szkoły doktorskiej*,
 - opracowywanie i proponowanie zmian w *Programie kształcenia w szkole doktorskiej*, przy udziale Samorządu doktorantów (który ma 14 dni na wyrażenie swej opinii),
 - opracowywanie i proponowanie zmian w *Regulaminie szkoły doktorskiej*,
 - opracowywanie, proponowanie zmian i zatwierdzanie informatora *PhD Handbook*,
 - opracowanie corocznych sprawozdań z działalności szkoły oraz projektu budżetu na kolejny rok akademicki.

II. Indywidualny program kształcenia

§ 4

1. Każdy doktorant ma Indywidualny Program Kształcenia (IPK) i Indywidualny Plan Badawczy (IPB), które to programy ustala wspólnie z promotorem lub promotorami.
2. Indywidualny Program Kształcenia zawiera plan pracy na dany rok akademicki z uwzględnieniem planowanych zajęć (kursów), interdyscyplinarnego kształcenia w ramach GSSR New Projects Seminar Series, GSSR Summer Schools oraz innych aktywności umiędzynarodowienia w procesie kształcenia (w tym konferencje i warsztaty), a także pracę nad rozprawą doktorską.
3. Doktorant składa IPK i IPB w terminach określonych w informatorze *PhD Handbook*.
4. Dopuszcza się zmiany w Indywidualnym Programie Kształcenia i Indywidualnym Planie Badawczym, pod warunkiem osiągnięcia celów kształcenia.
5. Zasady tworzenia IPK i IPB są szczegółowo określone w informatorze *PhD Handbook* umieszczonym na stronie internetowej Szkoły Nauk Społecznych/GSSR.
6. Doktoranci dokonują ogólnej oceny jakości kształcenia w Szkole poprzez anonimową ewaluację zajęć (kursów), a także sondaże dotyczące innych aspektów curriculum Szkoły.

III. Organy podejmujące decyzje w sprawie kształcenia doktorantów

§ 5

1. Nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem szkoły doktorskiej sprawuje Rada Naukowa każdego z instytutów współtworzących szkołę doktorską.
2. Nadzór o którym mowa w ust. 1 określa umowa między instytutami o utworzeniu szkoły doktorskiej z dn. 8 kwietnia 2019.

§ 6

1. Dyrektor szkoły doktorskiej:
 - 1) podaje do publicznej wiadomości *zasady rekrutacji*,
 - 2) ogłasza daty składania dokumentów w postępowaniu rekrutacyjnym, a następnie wyniki rekrutacji,
 - 3) organizuje i sprawuje pieczę nad realizacją *programu kształcenia*,
 - 4) zatwierdza zmiany w indywidualnym programie kształcenia doktoranta lub indywidualnym planie badawczym, po zasięgnięciu opinii promotora,
 - 5) wnioskuje o wyznaczenie lub zmianę promotora, promotorów lub promotora pomocniczego,
 - 6) podejmuje decyzję o zawieszeniu kształcenia doktoranta z udokumentowanych przyczyn i zgodnie z ustawą,
 - 7) podejmuje decyzję o przedłużeniu okresu kształcenia doktoranta,
 - 8) podejmuje decyzje w innych sprawach, niezastrzeżonych do kompetencji innych organów.
2. Dyrektor szkoły może ustanowić pełnomocnictwo dla wykonywania określonych czynności.

§ 7

1. Do kompetencji dyrektorów instytutów współtworzących SNS/GSSR należy wspólne ustalanie wysokości budżetu Szkoły na kolejny rok akademicki.
2. Do kompetencji dyrektora właściwego instytutu należy wydawanie decyzji o skreśleniu z listy doktorantów, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, ponadto rozpatrywanie wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy. Dyrektor może powołać komisję odwoławczą w danej sprawie.

IV. Status uczestnika szkoły doktorskiej

§ 8

1. Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej nabywa prawa doktoranta z chwilą złożenia ślubowania, o którym mowa w § 1 ust. 4.
2. Prawa i obowiązki doktoranta wygasają z dniem ukończenia kształcenia lub z dniem uprawomocnienia się decyzji o skreśleniu z listy doktorantów.
3. Doktoranci są reprezentowani przez swój Samorząd, który ma prawo wyrażać opinie we wszystkich sprawach ich dotyczących. Administracja Szkoły będzie brała pod uwagę te opinie w swych decyzjach.

§ 9

1. Doktorant otrzymuje elektroniczną legitymację doktoranta. Elektroniczna legitymacja doktoranta jest dokumentem poświadczającym status doktoranta.

2. Ważność elektronicznej legitymacji doktoranta potwierdza się co rok przez umieszczenie hologramu w kolejno oznaczonych polach.
3. Prawo do posługiwania się elektroniczną legitymacją doktoranta mają doktoranci do dnia ukończenia kształcenia, zawieszenia w prawach uczestnika szkoły doktorskiej lub uprawomocnienia się decyzji o skreśleniu z listy doktorantów.
4. W przypadku zniszczenia lub utraty elektronicznej legitymacji doktorant jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia szkoły.

V. Stypendia

§ 10

1. Zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* art. 209 doktoranci szkoły doktorskiej otrzymują stypendium. Ponadto mogą ubiegać się o przyznanie stypendiów z innych źródeł:
 - 1) stypendium Prezesa PAN,
 - 2) stypendium finansowanego z innych środków, na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
 - 3) granty badawcze jako doktorant SNS (GSSR).
2. Doktoranci mogą również ubiegać się o przyznanie stypendium ze świadczeń pomocy materialnej.

VI. Sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego

§ 11

1. Rada szkoły doktorskiej proponuje promotora lub promotorów (w tym promotora pomocniczego) biorąc pod uwagę preferencje doktoranta i rekomendacje komisji rekrutacyjnej.
2. Rada Naukowa instytutu właściwego dla danej dyscypliny naukowej wyznacza promotora w stosownej uchwale nie później niż w trzecim miesiącu od rozpoczęcia kształcenia.
3. Promotorem nie może być osoba, która w okresie ostatnich pięciu lat (i) była promotorem czterech doktorantów skreślonych z listy doktorantów z powodu negatywnej oceny śródkresowej, lub (ii) nadzorowała przygotowanie rozpraw dwóch osób ubiegających się o stopień doktora, które to rozprawy nie otrzymały pozytywnych recenzji.
4. Podstawowe obowiązki promotora - w tym ustalanie z doktorantem jego indywidualnego programu kształcenia (na każdy rok akademicki) - określa *Program kształcenia w szkole doktorskiej*. Szczegółowe informacje o roli promotora(ów), wytyczne dla promotora, wytyczne dotyczące zapobiegania konfliktom pomiędzy doktorantem a jego promotorem lub promotorami, oraz metody rozwiązywania konfliktów zamieszczono w informatorze *PhD Handbook*.
5. W sytuacjach, kiedy promotor nie może wypełniać swojej roli przez okres dłuższy niż 30 dni, aby zapewnić ciągłość opieki nad doktorantem, wyznacza swojego zastępcę – w

konsultacji z doktorantem i dyrektorem szkoły – w osobie właściwego pracownika naukowego (lub, jeśli to ma zastosowanie, współpromotora, czy promotora pomocniczego).

6. Promotor lub doktorant może zwrócić się do dyrektora szkoły z wnioskiem o zmianę promotora. Dyrektor wspólnie z Radą szkoły doktorskiej rozpoznaje przyczyny wniosku, a w uzasadnionych przypadkach proponuje nowego promotora i – po uzgodnieniu z doktorantem – zwraca się z odpowiednim wnioskiem do Rady Naukowej właściwego instytutu.

VII. Realizacja programu kształcenia

§ 12

1. Program kształcenia w GSSR jest ułożony tak, aby doktoranci uzyskali efekty – w postaci wiedzy, umiejętności i społecznych kompetencji – zgodne z ósmym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Realizacja Programu kształcenia w szkole doktorskiej jest dokumentowana poprzez:
 - 1) protokoły zaliczeń kursów obowiązkowych i fakultatywnych,
 - 2) coroczne sprawozdanie doktoranta z dokonań w danym roku akademickim z odpowiednim udokumentowaniem, według wskazań zawartych w programie kształcenia,
 - 3) opinię promotora dotyczącą postępów w kształceniu i pracy nad rozprawą doktorską.
2. Postępy w pracy naukowej i przygotowaniu rozprawy doktorskiej corocznie ocenia komisja ewaluacyjna powoływana przez dyrektora właściwego instytutu, z wyjątkiem środkowego okresu studiów doktorskich, kiedy następuje ocena wymagana przez prawo, określona w § 13.
3. Doktoranci z niepełnosprawnościami i neurodolegliwościami mogą ubiegać się o wsparcie w procesie kształcenia i realizacji działalności naukowej. Rodzaj i formy wsparcia ustalane są indywidualnie, na wniosek doktoranta skierowany do dyrektora szkoły.

§ 13

1. W połowie okresu kształcenia określonego w programie kształcenia doktoranckiego przeprowadza się ocenę śródkresową, w której dokonuje się oceny realizacji Indywidualnego Planu Badawczego doktoranta, zgodnie z art. 202 ustawy.
2. Komisję do oceny śródkresowej powołuje dyrektor właściwego instytutu.
3. W każdym instytucie, Komisja ds. śródkresowej ewaluacji składa się trzech osób posiadających co najmniej stopień doktora, przy czym jedna osoba, spoza instytutu, musi posiadać stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie właściwej do oceny doktoranta. Przedstawiciel Samorządu doktorantów może uczestniczyć w obradach Komisji jako obserwator.
4. Promotor, jak i współpromotor lub promotor pomocniczy, nie może być członkiem Komisji ds. śródkresowej ewaluacji swojego doktoranta. Promotorzy dostarczają Komisji opinie o postępach swoich doktorantów w realizacji Indywidualnych Planów Badawczych.
5. Śródkresowa ewaluacja danego doktoranta jest dokonywana na podstawie dostarczonych przez niego materiałów potwierdzających realizację Indywidualnego Planu Badawczego. Materiały, sposób i terminy ich dostarczenia opisane są w informatorze *PhD Handbook*.

6. Komisja dokonuje wnikliwej analizy dostarczonych materiałów i wystawia pozytywną lub negatywną ocenę wraz z pisemnym uzasadnieniem. Komisja wystawia pozytywną ocenę wtedy, jeżeli dotychczas doktorant wypełniał zobowiązania wynikające z Indywidualnego Planu Badawczego i rokuje, iż będzie to następować w przyszłości, przedkładając rozprawę doktorską w przewidzianym terminie. W przypadku, gdy te warunki nie są spełnione, Komisja wystawia ocenę negatywną. Zgodnie z prawem, wynik ewaluacji jest jawny.
7. Od negatywnej decyzji Komisji ds. śródkresowej ewaluacji przysługuje możliwość odwołania w drodze administracyjnej.

§ 14

1. Do podstawowych obowiązków doktorantów należy:

- 1) realizowanie programu kształcenia, w tym terminowe zaliczanie zajęć objętych indywidualnym programem kształcenia doktoranta,
- 2) prowadzenie badań naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem uczestnictwa w badaniach prowadzonych z instytutu,
- 3) systematyczna praca nad rozprawą doktorską, terminowe składanie dyrektorowi szkoły Indywidualnego Planu Badawczego (IPB) oraz rocznych sprawozdań z przebiegu prac i realizacji indywidualnego programu kształcenia wraz z propozycją programu na kolejne lata,
- 4) systematyczny kontakt z promotorem, uzyskanie jego opinii towarzyszącej sprawozdaniu rocznemu i uzgodnienie IPB oraz propozycji indywidualnego programu kształcenia na kolejny rok,
- 5) uczestnictwo w życiu naukowo-organizacyjnym instytutu,
- 6) postępowanie zgodne z zasadami etyki badań naukowych i przestrzeganie złożonej przysięgi.
- 7) Niedopełnienie przez doktoranta obowiązków, w szczególności niezłożenie kompletu wymaganych prac i dokumentów w danym roku akademickim, może być podstawą do skreślenia z listy doktorantów; w szczególnych przypadkach dyrektor szkoły może wstrzymać wypłacanie stypendium, określając termin na uzupełnienie kompletu prac i dokumentów oraz uzyskanie pozytywnej opinii promotora.

2. Obowiązkiem doktoranta jest także:

- 1) niezwłoczne zawiadamianie dyrektora szkoły o istotnych zmianach lub nieprawidłowościach w przebiegu kształcenia,
- 2) niezwłoczne powiadamianie administracji szkoły o zmianie nazwiska lub adresu,
- 3) przestrzeganie postanowień *Regulaminu szkoły doktorskiej*,
- 4) oraz innych przepisów prawnych obowiązujących w instytucie.

§ 15

Za naruszenie przepisów obowiązujących w instytucie oraz za czyny uchybiające godności doktoranta, w tym dopuszczenie się plagiatu, doktorant ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

VIII. Warunki przedłużenia okresu kształcenia

§ 16

1. Dyrektor szkoły, na wniosek doktoranta, zawiesza tok studiów na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego - określonych w odrębnych przepisach.
2. Podczas zawieszenia toku studiów na podstawie warunków określonych powyżej, doktorant zachowuje uprawnienia do doktorskiego stypendium. W okresie zawieszenia toku studiów należy wziąć pod uwagę przepisy regulujące przyznanie odpowiedniego zasiłku.
3. W uzasadnionych przypadkach, dyrektor Szkoły może zawiesić studia doktorskie na wniosek doktoranta z powodu n.p. jego choroby, konieczności opieki nad chorym członkiem rodziny, zajmowania się swoim dzieckiem (do szóstego roku życia lub posiadającym orzeczenia o niesprawności).
4. W uzasadnionych przypadkach dyrektor Szkoły może przedłużyć termin złożenia rozprawy doktorskiej. Przedłużenie wymaga pozytywnej opinii promotora oraz złożenia harmonogramu działań zmierzających do zakończenia pracy nad rozprawą.
5. W okresie zawieszenia kształcenia, o którym mowa w ust. 3 i 4, doktorantowi nie przysługuje stypendium doktoranckie.
6. Łączny okres zawieszenia kształcenia nie może przekroczyć dwóch lat.

IX. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora

§ 17

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek doktoranta, przed Radą Naukową właściwego instytutu, stosownie do zakresu kompetencji i uprawnień tej Rady Naukowej. Szczegóły podano w informatorze *PhD Handbook*.

§ 18

Niniejszy regulamin został sporządzony w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.

Regulamin szkoły doktorskiej został przyjęty przez Rady Naukowe instytutów współtworzących szkołę doktorską:

1. *Instytut Filozofii i Socjologii*
2. *Instytut Psychologii*
3. *Instytut Studiów Politycznych*

ⁱ Regulamin został zmieniony przez Rady Naukowe IFiS (20.12.2024), IP (13.12.2024) i IPS (13.12.2024)